

EURÓPSKY PARLAMENT

2004

2009

Dokument na schôdzu

29.8.2007

B6-0323/2007

NÁVRH UZNESENIA

ktorý na základe vyhlásenia Komisie

v súlade s článkom 103 ods. 2 rokovacieho poriadku

predkladajú: Gerardo Galeote Quecedo, Ioannis Varvitsiotis, Nikolaos Vakalis, Antonios Trakatellis, Konstantinos Hatzidakis, Rodi Kratsa, Georgios Papastamkos, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Manolis Mavrommatis, Ioannis Gklavakis, Giorgos Dimitrakopoulos, Antonios Samaras, Panayiotis Demetriou, Ioannis Kasoulides, Giuseppe Castiglione, Rolf Berend, Luis de Grandes, Margie Sudre, Fernando Fernandez Martin, Sergio Marques, Laszlo Surjan, Iles Braghetto, Maria Petre, Tomas Zatloukal, Jean-Pierre Audy, Marian-Jean Marinescu, Francesco Musotto, Monica Maria Iacob Ridzi, Yiannakis Matsis, Antonio Tajani a Agnes Schierhuber

v mene Skupiny Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a európskych demokratov

o živelných pohromách v lete tohto roku

Návrh uznesenia Európskeho parlamentu o živelných pohromách v lete tohto roku

Európsky parlament,

- so zreteľom na články 2, 6 a 174 Zmluvy o ES,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 7. septembra 2006 o lesných požiaroch a povodniach v Európe, uznesenie z 5. septembra 2002 o povodniach v Európe¹, uznesenie zo 14. apríla 2005 o suchách v Portugalsku², uznesenie z 12. mája 2005 o suchách v Španielsku³, uznesenie z 8. septembra 2005 o živelných pohromách (požiaroch a záplavách) v Európe⁴ a uznesenie z 18. mája 2006 o živelných pohromách (lesných požiaroch, suchách a záplavách) – poľnohospodárske aspekty⁵, aspekty regionálneho rozvoja⁶ a environmentálne aspekty⁷,
- so zreteľom na obe spoločné verejné vypočutia zorganizované Výborom pre regionálny rozvoj, Výborom pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín a Výborom pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka Európskeho parlamentu o európskej stratégii pre živelné pohromy (20. marca 2006) a o európskej jednotke civilnej ochrany: európska pomoc (5. október 2006),
- so zreteľom na rozhodnutie Rady z 23. októbra 2001 o ustanovení mechanizmu Spoločenstva na podporu posilnenia spolupráce pri pomocných zásahoch civilnej ochrany (2001/792/ES, Euratom)⁸, na blížiace sa prijatie prepracovaného rozhodnutia Rady, ktorým sa ustanovuje mechanizmus Spoločenstva v oblasti civilnej ochrany a na pozíciu Parlamentu z 24. októbra 2006⁹,
- so zreteľom na návrh Komisie na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady, ktorým by sa zriadil Fond solidarity Európskej únie (KOM(2005)0108) a na pozíciu Parlamentu z 18. mája 2006¹⁰,
- so zreteľom na svoje legislatívne uznesenie z 25. apríla 2007 o spoločnej pozícii Rady s cieľom prijať smernicu o hodnotení a riadení povodní¹¹,

¹ Ú. v. EÚ C 272 E, 13.11.2003, s. 471.

² Ú. v. EÚ C 33 E, 9.2.2006, s. 599.

³ Ú. v. EÚ C 92 E, 20.4.2006, s. 414.

⁴ Ú. v. EÚ C 193 E, 17.8.2006, s. 322.

⁵ *Prijaté texty*, P6_TA(2006)0222.

⁶ *Prijaté texty*, P6_TA(2006)0223.

⁷ *Prijaté texty*, P6_TA(2006)0224.

⁸ OJ L 297, 15.11.2001, p. 7.

⁹ *Texts Adopted*, P6_TA(2006)0286.

¹⁰ *Prijaté texty*, P6_TA(2006)0218.

¹¹ *Prijaté texty*, P6_TA(2007)0143.

- so zreteľom na rozhodnutie Rady z 5. marca 2007, ktorým sa ustanovuje finančný nástroj civilnej ochrany (2007/162/ES, Euratom)¹ ,
 - so zreteľom na závery vyplývajúce zo zasadnutia Rady pre spravodlivosť a vnútorné veci z 12. a 13. júna 2007 o rozšírení koordinačných kapacít Monitorovacieho a informačného centra v rámci mechanizmu civilnej ochrany Spoločenstva,
 - so zreteľom na správu poslanca Michela Barniera z 9. mája 2006 s názvom Za európsku jednotku civilnej ochrany: európska pomoc,
 - so zreteľom na 12. bod záveru predsedníctva zo zasadnutia Európskej rady 15. a 16. júna 2006 v Bruseli o schopnosti Únie reagovať v núdzových a krízových situáciách a pri pohromách,
 - so zreteľom na oznámenie Komisie o suchách² ,
 - so zreteľom na jednomyseľne prijaté uznesenie euro-stredomorského parlamentného zhromaždenia o civilnej ochrane a predchádzaní prírodným a ekologickým katastrofám v stredomorskej oblasti,
 - so zreteľom na článok 103 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- A. keďže leto 2007 bolo poznamenané mimoriadne dramatickými lesnými a inými nekontrolovanými požiarimi v celej južnej Európe, pri ktorých v mnohých prípadoch prišli o život európski občania vrátane odhodlaných požiarnikov, a ktoré spôsobili značné materiálne škody a škody na životnom prostredí; keďže plocha, ktorá bola zničená požiarimi iba za júl, predstavuje celkovú rozlohu vypálených oblastí za celý minulý rok; keďže v auguste Grécko postihla ťažká národná tragédia spôsobená jedným z najničivejších požiarov na svete od roku 1871;
 - B. keďže celková rozloha oblastí s vegetáciou a zalesnených oblastí, ktoré boli toto leto postihnuté požiarimi v Európe, predstavuje viac ako 500 000 ha, pričom najväznejšie postihnutými krajinami sú Grécko, Taliansko (najmä Sicília), Bulharsko, Cyprus, Chorvátsko, Bývalá juhoslovanská republika Macedónsko, Španielsko (najmä Kanárske ostrovy), Ukrajina a Albánsko,
 - C. keďže len nedávne ničujúce lesné požiare v Grécku, ktoré spustošili predovšetkým veľké časti Peloponézu, ostrova Evia a oblastí v okolí Atén, si vyžiadali vyše 60 ľudských životov a viedli k zraneniam mnohých ľudí, pričom zhoreli tisíce hektárov lesov a krovinatých oblastí, zahynuli zvieratá, mnohé príbytky a majetok boli zničené a vymizli celé dediny; keďže počas tejto krízy sa v ten istý deň vyskytli správy o 170 samostatných lesných požiaroch v rôznych častiach Grécka;
 - D. keďže Európu zasiahli v rovnakom čase veľké povodne, ktoré postihli najmä Spojené kráľovstvo, a spôsobili škodu na domoch, školách, infraštruktúre a poľnohospodárstve, čo viedlo k presídľovaniu veľkého množstva osôb a spôsobilo značné straty v obchode a

¹ Ú. v. EÚ L 71, 10.3.2007, s. 9.

² KOM(2007) 414 v konečnom znení

cestovnom ruchu, pričom východnú Európu, najmä Rumunsko, postihlo extrémne sucho;

- J. keďže v dôsledku čoraz intenzívnejších horúčav a sucha v letných obdobiach v južnej Európe sa lesné a iné nekontrolované požiare stávajú častým javom, ktorý však každým rokom môže dramaticky meniť intenzitu a geografické umiestnenie; keďže tendencia týchto živelných udalostí je ovplyvnená aj zmenou klímy a je spojená s čoraz častejším výskytom vln horúčav a sucha, ako to poznamenala Komisia vo svojom oznámení o suchách;
 - F. keďže za posledné roky vzrástla v Európe frekvencia, závažnosť, zložitosť a dosah prírodných katastrof a katastrof spôsobených človekom;
 - G. keďže rastúci výskyt vln horúčav má neúmerňný vplyv na zraniteľné časti obyvateľstva, najmä na starších ľuďoch, medzi ktorými až príliš často objavujú obeť na životoch,
 - H. keďže mechanizmus civilnej ochrany Spoločenstva sa aktivoval deväťkrát pri rovnakom druhu núdzovej situácie v období piatich týždňov, pričom sedem z nich prebiehalo v tom istom čase; keďže pomoc členských štátov nepostačovala na zabezpečenie rýchlej a primeranej reakcie civilnej ochrany vo všetkých týchto núdzových situáciách,
 - I. keďže predseda Výboru Európskeho parlamentu pre regionálny rozvoj a komisár EÚ pre regionálnu politiku adresovali za ostatných 12 mesiacov predsedníctvam Rady listy, v ktorých ich vyzývali k prijatiu rozhodnutia v otázke nového nariadenia týkajúceho sa Fondu solidarity, pričom treba mať na pamäti, že Európsky parlament prijal svoju pozíciu v máji 2006,
1. vyjadruje rozhodnú podporu príbuzným obeť a obyvateľom postihnutých oblastí a vzdáva poctu požiarnikom, odborníkom a dobrovoľníkom, ktorí vytrvalo pracovali na hasení požiaru, záchrane osôb a obmedzovaní rozsahu škôd spôsobených prírodnými katastrofami v lete tohto roku;
 2. žiada Európsku komisiu, aby čo možno najpružnejšie a bezodkladne mobilizovala súčasný Fond solidarity EÚ (EUSF); v tejto súvislosti sa domnieva, že treba okamžite uvoľniť finančné prostriedky potrebné na zmiernenie utrpenia a uspokojenie potrieb obeť prírodných katastrof – požiarov a záplav – a ich najbližších rodín prostredníctvom EUSF a iných nástrojov Spoločenstva;
 3. odsudzuje skutočnosť, že mnoho z týchto požiarov bolo spôsobených podpaľáčstvom, pričom ho znepokojuje predovšetkým to, že za lesnými požiarimi v Európe sú čoraz častejšie trestné činy podpaľáčstva; vyzýva členské štáty, aby bezodkladne pokračovali v prísnych opatreniach a zabránili takémuto svojvoľnému deštruktívnemu konaniu a aby podpaľáčov postavili pred súd s cieľom zamedziť akémukoľvek ďalšiemu úmyselnému kriminálnemu správaniu;
 4. oceňuje solidaritu Európskej únie, jej členských štátov a ďalších krajín pri poskytovaní pomoci postihnutým regiónom počas lesných požiarov a zabezpečovaní lietadiel, hasiacej techniky a odbornej pomoci, ako aj pomoci príslušným orgánom a záchranným službám; domnieva sa, že rozsah týchto javov a ich dôsledky presahujú regionálny aj národný rozmer a kapacity a vyžadujú si okamžité a účinné konanie na európskej úrovni;

konštatuje, že sa to prejavilo najmä v prípade Grécka, kde napriek snahám gréckej vlády urobiť všetko, čo bolo v jej silách a napriek mobilizácii všetkých vnútroštátnych mechanizmov, ako aj mechanizmov Spoločenstva bolo nemožné dostať katastrofu pod kontrolu;

5. uznáva prínos Monitorovacieho a informačného centra (MIC) pri podpore a uľahčovaní mobilizácie a pri koordinácii pomoci v rámci zabezpečovania civilnej ochrany počas núdzových situácií; poznamenáva však, že zdroje členských štátov určené na boj proti lesným požiarom, najmä letecky, sú obmedzené a členské štáty nemôžu vždy ponúknuť pomoc, keď sú tieto zdroje potrebné na vnútroštátnej úrovni; konštatuje, že v dôsledku toho niektoré členské štáty dostali menšiu pomoc ako iné a pri hľadaní pomoci sa museli spoliehať na dvojstranné dohody s krajinami mimo EÚ; preto ľutuje, že EÚ ako celok v niektorých prípadoch neprejavila dostatočnú solidaritu;
6. dôrazne vyzýva Radu, aby bez ďalších prieťahov dospela k rozhodnutiu o novom nariadení týkajúceho sa Fondu solidarity EÚ, pričom treba mať na pamäti, že Parlament prijal svoju pozíciu už v máji 2006, považuje oneskorenie Rady v tejto súvislosti za neprijateľné; vyjadruje presvedčenie, že novým nariadením – ktorým sa okrem zavedenia ďalších opatrení znižuje dolná hranica na mobilizáciu Fondu solidarity EÚ – sa umožní náprava škôd účinnejším, pružnejším a včasnejším spôsobom; vyzýva úradujúce portugalské predsedníctvo, ako aj ministrov EÚ z oblasti financií, životného prostredia, poľnohospodárstva a regionálneho rozvoja, aby okamžite podnikli rúzné kroky; preto navrhuje zvolanie mimoriadneho zasadnutia spoločnej Rady, na ktorom by sa stretli títo zodpovední ministri, za účasti Parlamentu a Komisie ako pozorovateľov;
7. domnieva sa, že zo skúseností z minulých i nedávnych rokov vyplýva potreba posilniť v rámci civilnej ochrany Spoločenstva pripravenosť predchádzať lesným a nekontrolovaným požiarom a zlepšiť schopnosť reagovať na ne, a dôrazne vyzýva Komisiu, aby v tomto smere podnikla kroky;
8. víta nedávne rozhodnutie Rady z 5. marca 2007, ktorým sa ustanovuje finančný nástroj civilnej ochrany, a domnieva sa, že činnosťami, ktorým sa v rámci tohto nástroja prideli finančná pomoc, by sa malo zabezpečiť jasné vyjadrenie európskej solidarity a tieto činnosti by mali byť dodatočným európskym prínosom k účinnému riadeniu prírodných katastrof; je však znepokojený tým, že suma vyčlenená pre tento nový nástroj nebude postačujúca na účinné vykonávanie ambiciózných úloh, ktoré patria do jeho rámca;
9. vyzýva Komisiu, aby preskúmala možnosť disponovať vopred pripraveným prístupom k dodatočným kapacitám vybaveným na zabezpečenie rýchlej reakcie na závažné núdzové situácie, ktoré sa môžu získať z iných zdrojov vrátane komerčného trhu; navrhuje, že náklady na záložnú silu by sa mohli pokrývať prostredníctvom finančného nástroja civilnej ochrany;
10. žiada vytvorenie európskej jednotky na okamžitú reakciu pri núdzových situáciách, ako sa navrhuje v Barnierovej správe, a vyjadruje poľutovanie nad nedostatočnou odozvou a následnými opatreniami v tejto veci; víta preto nedávnu spoločnú výzvu francúzskeho prezidenta Nicolasa Sarkozyho a gréckeho predsedu vlády Kostasa Karamanlisa na užšiu spoluprácu v tejto oblasti, ktorá by presahovala tradičné spoločné využívanie finančných prostriedkov zozbieraných na princípe dobrovoľnosti;

11. v tejto súvislosti zdôrazňuje potrebu pokračovať v rozvíjaní schopnosti rýchlej reakcie na základe modelov civilnej ochrany členských štátov, ako sa uvádza vo výzve Európskej rady prijatej na zasadnutí zo 16. a 17. júna 2006 v Bruseli; žiada Komisiu, aby na tento účel vypracovala konkrétny návrh;
12. zdôrazňuje, že prírodné katastrofy, a najmä lesné požiare, tento rok vážne ohrozili pamiatky a archeologické lokality, ktoré majú z hľadiska európskeho kultúrneho dedičstva veľký význam; v tejto súvislosti upriamuje pozornosť na ohrozenie (hoci sa mu zabránilo) antickej Olympie a najmä jej múzea ako miesta svetového dedičstva; žiada uvoľnenie finančných prostriedkov, ak by boli poškodené miest európskeho kultúrneho dedičstva v dôsledku pokračujúcich lesných požiarov;
13. vyzýva Komisiu, aby preskúmala možnosti spolupráce so susednými štátmi EÚ a ďalšími tretími krajinami v oblasti boja proti živelným požiarom a výmeny osvedčených postupov a (alebo) kapacít počas nebezpečných letných mesiacov v záujme lepšej pripravenosti na sezónu lesných požiarov v roku 2008;
14. zdôrazňuje potrebu ráznejších opatrení zameraných na predchádzanie prírodným katastrofám; v tejto súvislosti očakáva so záujmom zverejnenie dvoch štúdií Komisie v roku 2008, ktorých cieľom je vytvorenie integrovanej stratégie na predchádzanie prírodným katastrofám; okrem toho navrhuje, aby Komisia preskúmala možnosť využívania otvorenej koordinácie na účel predchádzania prírodným katastrofám;
15. zdôrazňuje potrebu urýchlenia postupu sprístupňovania finančných prostriedkov EÚ na ozdravenie poľnohospodárskej pôdy po záplavách a požiaroch a vyčlenenia vyššej finančnej pomoci na budovanie protipovodňových bariér; zdôrazňuje, že lesné požiare a záplavy majú smrteľné následky pre zvieratá a dobytok a žiada poskytnutie pomoci na odstraňovanie zdochlín a zvyškov uhynutých zvierat s cieľom zabrániť rozširovaniu chorôb;
16. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil Rade, Komisii, vládam členských štátov a regionálnym orgánom oblastí postihnutých požiarom a záplavami.